

Stichting Synagoge Coevorden

Kerkstraat 36

7741 JC Coevorden

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave:

Voorwoord van de voorzitter

Ontwikkelingen in het bestuur

Ontwikkelingen bij de vrijwilligers

Stand van zaken verbouwing

Opening en activiteiten

Schenkingen

Thoraschild

Bezoekersaantallen

Subsidie gemeente

Voorwoord van de voorzitter

Na een bewogen periode door de Covid-pandemie, ben ik heel blij dat ons jaarverslag laat zien hoe wij weer op gang komen. Er is veel gebeurd en er is veel te doen. Ook zijn er nog veel mogelijkheden om nog meer van ons museum en de activiteiten daaromheen te maken, door financiële steun, maar ook door actieve participatie. Wij zijn, zoals u leest, nog op zoek naar iemand met een hart voor PR, om het Synagoge-museum nog meer *"in the spotlights"* te zetten. Daarnaast zijn vrijwilligers en meer donateurs altijd welkom!

In het wel en wee van het laatste jaar, zijn onze vrijwilligers actief en betrokken gebleven, niet alleen gedurende de openingstijden, maar ook met taken die niet altijd meteen worden gezien, zoals onderhoud en schoonmaak. Veel dank aan alle vrijwilligers die zoveel moeite doen om het complex een plaats te maken waar bezoekers zich welkom voelen. Ook het bestuur blijft actief betrokken, niet alleen bij het in stand houden van onze Stichting en het museum, maar bij de vele taken die op ons af komen zoals contact met verschillende instanties, fondsen werven, PR en het organiseren van evenementen, concerten, lezingen en andere activiteiten. Daarvoor veel dank aan alle bestuursleden die van harte en vrijwillig hun tijd geven.

2023 is een jaar waar we weer redelijk op regelmaat zijn, hopelijk zonder verdere pandemieën of andere toestanden. In de planning staat al een aantal activiteiten. Daar kunt u in de komende nieuwsbrieven over lezen. Weet zeker dat wij - bestuur en vrijwilligers - ons blijven inzetten voor een prachtig project, onze Stichting Synagoge Coevorden!

Ontwikkelingen in het bestuur

Het bestuur van SSC is door het vertrek van Bep Braam weer kleiner geworden, maar gelukkig heeft Geke Koopal eind van het jaar besloten om de proefperiode in het bestuur om te zetten in een echt bestuurslidmaatschap. Zij zal zich grotendeels richten op de activiteiten en de scholen.

Verder blijft het bestuur naarstig op zoek naar een PR-bestuurslid, want daar bestaat echt behoefte aan. Onze aantrekkingskracht voor bezoekers kan alleen door gerichte actie vergroot worden.

Ontwikkelingen bij de vrijwilligers

De groep vrijwilligers ondersteunt het bestuur met de ontvangst van bezoekers op onze normale openingsdagen en bij de activiteiten, bij het speuren naar historische gegevens van Joodse Drenten en houdt de website en de facebooksite bij. Gelukkig hebben we een vrijwilliger erbij gekregen en is niemand afgevallen. Dat bevestigt nog weer eens de goede sfeer en samenwerking en dat is een belangrijk pluspunt.

Geweldig is de inzet waarbij met enige regelmaat het hele museum schoongemaakt wordt.

Stand van zaken verbouwing

De verbouwing van de woning is in 2022 afgerond. Alleen de vervanging van de ramen met (isolatie-)glas in de achterkamer is nog ter afsluiting gerealiseerd. Voor andere werkzaamheden ontbreekt nog steeds het geld. Door de sterk gestegen energiekosten is het overleg met de gemeente Coevorden over een structurele subsidie aangevuld met de wens om meer van het gebouw te kunnen isoleren.

Opening en activiteiten

In de loop van 2022 is de Covid-pandemie langzaam maar zeker minder hevig geworden en zijn we gaande het jaar tot een wat normaler verloop van onze middagen en activiteiten gekomen. Vanaf februari waren we weer open voor bezoekers. Het blijkt jammer genoeg dat onze bezoekersaantallen nog niet weer terug zijn op het oude niveau en dat kan natuurlijk veroorzaakt worden door de ruim twee jaar pauze. De routine van het bezoek aan culturele instellingen als de onze is in het hele land nog niet weer op de hoogte van 2019.

In 2022 hadden we het vijfjarig bestaan van ons synagoge-museum kunnen vieren en we hebben wel dat feit onder de aandacht gebracht in de Nieuwsbrief, maar er verder geen extra aandacht aan kunnen besteden. Als we in 2027 10 jaar bestaan, is dat vast een reden om er wat uitgebreider bij stil te staan.

Op 28 april is de Jom Hasjoa herdenking weer gehouden, maar nog niet in oude omvang. We hebben de leerlingen van de school nog niet kunnen laten deelnemen aan het oplezen van de namen van alle bewoners die op 2 oktober 1942 zijn gedeporteerd. Wel zijn weer witte rozen gelegd bij het monument buiten.

In juni is de tentoonstelling gestart van gravures van Jozef Israëls. Na de start met een lezing door Chris van Weel, zijn 30 gravures in de woning te zien geweest.

Ook in dit jaar zijn weer Stolpersteine gelegd. Omdat SSC een gift heeft gekregen uit Assen en ook individuele giften voor Stolpersteine binnen gekomen zijn, hebben we nu een planning waarin eind 2024 alle te leggen stenen ook echt gelegd zijn. Barend Faddegon heeft dan de juiste eer van zijn volhouden.

De Open Monumenten Dagen in september zijn op zich goed bezocht, zij het dat er wat minder bezoekers waren dan in andere jaren. Jammer is dat niet iedereen meedoet in Coevorden en dat op hetzelfde moment ook andere activiteiten georganiseerd worden in de binnenstad..

Zondag 2 oktober is herdacht dat 80 jaar geleden de Joodse inwoners van Coevorden uit hun huizen zijn gehaald en afgevoerd zijn naar Westerbork. Gedeputeerde Vedelaar, Opperrabbin Jacobs, consul Lont en Hans Silberberg hebben inleidingen gehouden.

In oktober is een dubbeltentoonstelling geopend. 'Dit waren uw burens' laat met behulp van verhalen zien wie de Joodse burens waren in Drenthe. 'Kinderen met een ster' legt de nadruk op het feit dat je van de ene dag op de andere 'anders' bent geworden omdat je een gele ster op je kleding moet dragen. De relatie met discriminatie in de huidige tijd is daarmee snel gelegd.

Voor de verhalen over Joodse inwoners in Drenthe en Emlichheim hebben we in oktober een infozuil gekregen. Dat was mede mogelijk door een bijdrage van Rotary Coevorden en Stichting Ons Coevorden. Hier kunnen bezoekers verhalen op lezen of het verhaal via een QR-code op hun smartphone of tablet laden en daarop lezen en/of beluisteren. Een welkome aanvulling dus op de beleving in ons museum.

Aan het eind van het jaar hebben de basisscholen twee voorbeelden van door ons gemaakte lesbrieven ontvangen. Ons doel is om projecten in groep 6, 7 en/of 8 van materiaal te voorzien over het Joodse leven in Coevorden en dan vervolgens deze klassen een bezoek te laten brengen aan ons Synagoge-museum voor een beeld van het Joodse leven in Drenthe en omgeving. Als afsluiting is dan een bezoek aan Herinneringscentrum Westerbork gepland om de informatie te vervolmaken.

De activiteiten waarvoor te weinig aanmeldingen waren, hebben we moeten schrappen. Het is niet te doen om voor een handjevol bezoekers iemand van over ver te laten komen. We hopen natuurlijk dat het aantal bezoekers weer op het niveau van 2019 komt en daarboven.

Schenkeningen

Als klein museum in opbouw zijn wij altijd bijzonder blij als mensen iets vinden dat bij kan dragen aan het beeld van het Joodse leven dat wij proberen te laten zien. Ook dit jaar hebben we verschillende schenkingen gehad waarmee we onze collectie hebben kunnen uitbreiden. Daarvoor natuurlijk onze welgemeende dank.

Verder hebben we ook diverse schenkingen van boeken gekregen, net als giften in geld voor de Stolpersteine of voor activiteiten.

Thoraschild

Het door Philip Roos geschonken Thoraschild, is door het Drents Museum in Assen gekocht op een veiling in New York. In de maanden mei tot en met juli is het schild dank zij de medewerking van het Drents Museum te zien geweest in onze synagoge, waar het eigenlijk thuis hoort. De bezoekers die ons bezocht hebben waren onder de indruk.

Bezoekersaantallen

2022 is voor vrijwel alle culturele instellingen nog steeds een moeilijk jaar zoals hierboven al uiteen gezet is. Het aantal bezoekers op onze openingdagen was 459 en dat is 100 meer dan in 2021. De activiteiten trokken 390 bezoekers en dat was minder dan 2021, dus helaas teleurstellend. Voor het eerst in 2 jaar hadden we weer wat groepen met in totaal 127 bezoekers. Alles bij elkaar dus 976 bezoekers. In vergelijking tot 2019 (1525 bezoekers) dus nog lang niet op het gewenste niveau, wat vooral aan de groepen en de activiteiten ligt. Het aantal individuele bezoekers lag vrijwel op hetzelfde niveau.

Subsidie gemeente

Ook dit jaar is meerdere keren overleg geweest met de gemeente over onze financiële situatie. De door de oorlog in Ukraine ontstane energiecrisis maakt het voor ons onmogelijk om de kosten van de normale exploitatie van het gebouw over te nemen van de gemeente. Bovendien is er nog steeds behoorlijk wat achterstallig onderhoud, dus ook daarover is overleg met de gemeente gaande. In overleg met het Stedelijk

Museum hebben we de gemeente voorgesteld om de isolatie van de beide gebouwen ter hand te nemen en bovendien de energielast voor haar rekening te nemen. Daar is nog geen antwoord op gekomen.

Coevorden, 1 februari 2023